

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 මතය

ශ්‍රී ලංකා උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතනයේ 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 1995 අංක 29 දරන ශ්‍රී ලංකා උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන පනතේ 19 වගන්තිය ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, ආයතනය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය ආයතනය ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

ආයතනයේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, ආයතනයේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතික වීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද , අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය ,ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ආයතනයේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ආයතනයේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ආයතනය ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවීම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.මිලියන 45.6 ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට ප්‍රතිරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ ඌනතාවය රු.මිලියන 14.1 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.මිලියන 59.7 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනයට ප්‍රවර්තන වර්ෂයේ පුනරාවර්ථන ප්‍රදානවල වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 21 වන සියවස සඳහා වූ උසස් අධ්‍යාපන ව්‍යාපෘතිය යටතේ රු. මිලියන 512 ක ඇස්තමේන්තුවක් මත දෙහිවල උසස් තාක්ෂණ ආයතනයේ මහල් 5 කින් යුත් නායකත්ව ගුණාංග සංවර්ධන මධ්‍යස්ථාන ගොඩනැගිල්ල නිම කිරීමට නියමිතව තිබුණද රු.මිලියන 113.8 ක් වැයකර මහල් 3 ක් පමණක් නිමකර 2017 පෙබරවාරි 21 දින ආයතනයට භාර දී තිබුණි. ඉතිරි මහල් දෙකේ වැඩ නිම නොකිරීම හේතුවෙන් මෙම ගොඩනැගිල්ල විගනිත දිනය වූ 2021 සැප්තැම්බර් 30 දක්වාම නිශ්කාර්යව පැවති අතර එම ගොඩනැගිල්ලේ සවි කර ඇති උපකරණ වල වගකීම් කාලය ද ඉකුත් වී ගොස් තිබුණි.	යෝජිත ව්‍යාපෘතිය භාවිතයට ගැනීමට නම් ව්‍යාපෘතියේ දෙවන අදියර අවසාන කල යුතුව තිබුණි. මන්ද යත් මෙහි මුල් මහල් තුනට අදාළ ඇතැම් කටයුතු සෙසු මහල් ඉදිකිරීමේදී සිදු කල යුතුව තිබුණි.	නිෂ්කාර්යව පවතින ගොඩනැගිල්ල කඩිනමින් භාවිතයට ගැනීම කල යුතුය.
(ආ) දිස්ත්‍රික්ක 9 ක ගොඩනැගිලි ඉදිකර උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතන පවත්වා ගෙන යනු ලබන ඉඩම්වල නීත්‍යානුකූල අයිතිය ආයතනයට පවරා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	පෙන්වා දී ඇති ඉඩම් සම්බන්ධ කරුණු සමග එකඟ වන අතර, ඉඩම් නීත්‍යානුකූල කර ආයතනයට පවරා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගනිමින් පවතී.	ඉඩම්වල නීත්‍යානුකූල අයිතිය ආයතනයට පවරා ගැනීමේ ක්‍රියාමාර්ග කඩිනම් කල යුතුය.

(ඇ) දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ එකතු කළ අගය මත බදු ගෙවීම සඳහා ලියාපදිංචි නොවූ පෞද්ගලික කොන්ත්‍රාත් රුවෙකු ලවා 2014 වර්ෂයේ සිට 2018 වර්ෂය දක්වා කාලපරිච්ඡේදය තුළ උසස් තාක්ෂණ ආයතන 08 කට අදාළව ඉටුකරගෙන තිබූ කොන්ත්‍රාත් වෙනුවෙන් රු.6,987,493 ක් එකතු කළ අගය මත බදු (VAT) ලෙස ඔහු වෙත ගෙවා තිබුණි. එසේ ගෙවා තිබූ මුදල සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය දක්වා ආපසු අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මේ වන විට අදාළ කොන්ත්‍රාත්කරු එකතුකළ අගය මත (Vat) බදු රු. 6,038,581.36 ක මුදලක් ගෙවා නිදහස් කර ඇති අතර තවදුරටත් ගෙවිය යුතු රු. 6,987,493.14 ක Vat බදු මුදලද දේශීය ආදායම් බදු දෙපාර්තමේන්තුවට ගෙවන ලෙස කොන්ත්‍රාත්කරු වෙත දැනුම්දී ඇත.	එකතු කළ අගය මත බදු ගෙවීමට පෙර ලියාපදිංචිය තහවුරු කර ගැනීමෙන් පසුව ගෙවීම් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 නිෂ්කාර්ය හෝ උණ උපයෝජිත දේපල, පිරියත හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) දෙහිවල උසස් තාක්ෂණ අධ්‍යාපන ආයතනයේ විදුලි වියදම අවම කර ගැනීමේ අරමුණින් සූර්ය බලශක්ති පද්ධතියක් සවිකිරීමේ මූලික කාර්යය නිම කිරීම වෙනුවෙන් රු.මිලියන 19.8 ක් 2019 ජුනි 07 දින කොන්ත්‍රාත්කරු වෙත ගෙවා තිබුණ ද තොග විදුලි සම්බන්ධතාවය ලබා ගැනීමට 2021 සැප්තැම්බර් 30 දක්වාම අපොහොසත් වී තිබීම හේතුවෙන් පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි වී තිබුණි. 2019 ජුනි සිට 2020 දෙසැම්බර් දක්වා වූ කාලපරිච්ඡේදය වෙනුවෙන් ආයතනයේ විදුලි වියදම් වෙනුවෙන් රු.මිලියන 2.5 ක නිෂ්කාර්ය වියදමක් දරා තිබුණි.	මේ හා සමාන තවත් ව්‍යාපෘති 04 ක් මීට සමගාමීව ක්‍රියාවට නැංවූ අතර මහනුවර, අම්පාර හා ගාල්ල උසස් තාක්ෂණ ආයතනවල සූර්ය බල ශක්ති පද්ධති මේ වන විට සාර්ථකව ක්‍රියාකාරී තත්ත්වයේ පවතී.	සූර්යබල ශක්ති පද්ධති ස්ථාපිත කිරීමට අදාළ කටයුතු සිදුකරගෙන යාමේදී ඊට සමගාමීව තොග විදුලි සබඳතා ලබා ගැනීමේ කටයුතු ද සැලසුම් කළ යුතුය.

3.3 ප්‍රසම්පාදන ප්‍රමාදයන්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ උසස් තාක්ෂණ ආයතනයේ ප්‍රධාන කාර්යාලය ඇතුළු ආයතන හා ආයතනික අංශ 17 කට අදාළව එකතුව රු.මිලියන 135.6 ක් වූ ප්‍රසම්පාදන කාර්යන් 47 ක් ඉටුකිරීමට සැලසුම් කර තිබුණද වර්ෂය අවසානය දක්වාම කිසිදු කාර්යයක් ඉටුකර නොතිබුණි.	රටතුළ පැවති වසංගත තත්ත්වය නිසා සැප්තැම්බර් - දෙසැම්බර් දක්වා කාලය තුළ කිරීමට අපේක්ෂා කල ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම සම්පූර්ණ කිරීමට නොහැකි විය. නමුත් අයිතම කිහිපයක් හැර ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කිරීමට කටයුතු කර ඇත.	අනුමත ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මේ ඉලක්ක ලඟකර ගැනීමට උත්සහ දැරිය යුතුය.